Motion

1983/84:1594

Anna Lindh och Hans Göran Franck

Studiemedel

De studerande har i dag en svår ekonomisk situation och studiemedlen är otillräckliga. Riksdagen har diskuterat detta problem ett flertal gånger, senast i samband med behandlingen av proposition 1983/84:40.

Enligt en SIFO-undersökning om de vuxenstuderandes ekonomi är det i dag endast en dryg tredjedel som anser sig kunna finansiera sina studier i full utsträckning med studiemedel. Detta tenderar till att öka den sociala snedrekryteringen och till fler studieavbrott.

Det finns därför starka skäl att höja studiemedlen. Ett annat problem är dock att återbetalningen känns alltmer betungande för stora grupper. Kombinationen av en ökande arbetslöshet för akademiker och stora studieskulder tenderar också att öka den sociala snedrekryteringen. Återbetalningsreglerna bör därför ses över.

Av samma skäl spelar bidragsdelen en viktig roll i studiemedelssystemet.

Även om studiebidraget bara utgör 7,8 % av totalbeloppet har det en principiell och psykologisk betydelse och bör finnas kvar för att i framtiden, när det statsfinansiella läget så tillåter, höjas.

Däremot kan man diskutera studiebidragets roll, dvs. om det som i dag skall vara ett generellt ekonomiskt stöd till alla studerande eller om det skall vara ett bidrag för att minska skuldbördan för dem som måste leva på studielån. De som inte behöver ta studielån för att finansiera studierna är knappast beroende av studiebidraget, och när det krävs prioriteringar i studiemedelssystemet bör bidraget användas för att minska skuldbördan. Bidrag bör därför endast utgå till dem som tar studielån.

Detta kan ske antingen genom att 10 % av lånesumman utgör bidrag eller att bidraget endast utgår till dem som kvitterar ut större delen av studielånet. Då det i dag är fler som tar ut studiebidrag än som tar studielån torde ovanstående innebära en besparing som kan bidra till en ökning av totalbeloppet. Detta bör snabbutredas för att möjliggöra en höjning av totalbeloppet från den 1 juli.

Mot bakgrund av det anförda yrkar vi

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad ovan anförts angående studiemedel.

Stockholm den 24 januari 1984

ANNA LINDH (s) HANS GÖRAN FRANCK (s)